

RA PO RT!

**ryze
avantgardní
pravidelná
občas
růpavá
tiskovina**

V.

Mezi dveřmi

Úvodník ☞ Jan Henyš, Ondřej B. Vinš

Jako mnich z koánu, který cestou z hory do údolí potkal sám sebe, střetli jsme se zrovna ve vchodě do zahrady s našimi já, jen o dekádu mladšími, která zrovna na Šrámkovku zavítala poprvé. U Járy Pospíšila vám tehdy ještě nalili pivo (a to byla teprve hostina!) a zborcený dům v zatáčce cestou na Humprecht stál, i když jeho osud už byl zpečetěn. Tento úvodník budiž dialogem našich já. Nostalgii zdar, fašismu smrt!

Starý Jan: Ahoj Jene, vypadáš docela jako já, jen o deset Sobotek mladší.

Mladý Jan: To je celá dekáda! To by chtělo oslavit.

SJ: A jeden rok k tomu.

MJ: Deset Šrámkovek za jedenáct let? Jak to?

SJ: To neřeš. Radši mi řekni, jak se tady na to celé těšíš.

MJ: Jsem docela bez očekávání. Ale vypadá to tu mile.

Líbí se mi ten bodlák. Přijel jsem, abych zaskočil za fotografa, takže budu běhat po festivalu a fotit do *Splavů*. Upřímně jsem trochu nervózní, neznám to tady a navíc je do sprchy vidět skrz okno z náměstí.

Starý Ondřej: Čau Ondřeji, tys už tady byl loni na skok na Zrní, tak víš, co tě čeká, ne?

Mladý Ondřej: No já jenom vím, kde je Vokýnko. O redakci nevím nic, jsem bohemistický malý pívko. Dokonce jsem ani nečet nic od Šrámka, ale stydím se to tady přiznat.

SO: Toho se neboj. Hlavní je mít rád poezii a vydržet vzhůru do rána, abys mohl dělat korektury toho časáku (zlověstný smích).

SJ: To zvládnete, je vám sotva dvacet a vaše kocoviny trvají ani ne do oběda.

MJ: Haha, to jo. Ty už určitě neuděláš ani krok bez Gavisconu, vid'.
SO: (dlouhý smích)

MJ a MO: My už musíme, chceme v Maštali zkusit tu cheddarovou pizzu, jak o ní mluvil Lomoz.

SJ a SO: Á, čedarovka, tak opatrně. Festivalovej žaludek někdy tu gastrohostinu hůř snáší.

MJ a MO: Jasně! Zatím čus!

SO: Asi tak za osm let se něco zlého stane, mladej Ondřeji. Nemůžu říct víc, ale zvládneš to. Řekl mi to Davča.

Jeden z autorů už tu měl z nevyspání skutečné halucinace, potkat sebe sama tak není úplně nemožné.

PROGRAM – ČTVRTEK 9/7

9:00 Sál spořitelny

PhDr. Hugo Schreiber, PhDr. Jarmila Schreiberová – *Chvála české kuchyně*; přednáška. Panorama české gastronomie

11:00 Šrámkův dům

Návštěva u Šrámků; exkurze

13:00 Městský úřad

Vosto5 – *Tragédie Liblice*; poslechový pořad. Špiónážní krimi mezi Vinohradskou a středočeským vysílačem

14:00 Zahrada Šrámkova domu

Ewald Murrer – autorské čtení: ... a teď jsem tady a jím hlínu

15:00 Městský park

Kocovina – scénické čtení

16:00 Šolcův statek

(vstupné 100 Kč)

Jenerál řáholeckých loupežníků Vašík Cafourek – pořad pro děti od 5 do 8 let. Jak se Vašík stal místo loupežníka pohádkářem

16:00 Fara

PhDr. Radek Tichý, Ph.D., S.L.D. – *Chléb náš vezdejší*; beseda. Jíme Boha? Fenomén hostiny v náboženství a křesťanské víře

16:00 Knihovna

Knížní klub – čtvrtetní setkání (seminář)

17:00 Start u koupaliště

Šrámkova 11° – tradiční pořad. Běžecký závod a pochod na 11 km Českým rájem

19:30 Městské divadlo

DETOX – divadelní představení. Rutina je to, čemu věříte.

20:30 Sál spořitelny

MACHA ROLÁDA aneb Co dělá toulavé dítě? – divadelní představení. Výběr z oblíbených textů Rolečka a Machalíkové s doprovodem Šlupky.

21:30 Zahrada Šrámkova domu

prof. PhDr. Petr Mareš, CSc. – *Filmové hostiny: nádhery a destrukce*; přednáška. Když na plátně sledujeme úžasně naaranžované jídlo...

23:00 Městský park

Společnost mrtvých básníků – nokturno, tradiční pořad. Rozloučení s tvůrci, kteří svět opustili v uplynulém roce

JÍDELNÍČEK**Pizzerie Maštál****Snídaně (7:30–9:45)**

Špízy z fazolí na trekových holích podávané s leknínovou plackou

Oběd (11:30–14:30)

Hovězí vývar s nudlemi

Svíčková na smetaně, houskový knedlík, brusinkový terč

Čočka na kyselo s uzeným masem a kyselou okurkou

Čočka na kyselo s vajíčkem

Večeře (17:00–20:00)

Zeleninová polévka

Míchaný salát, pečené kuřecí paličky

Smažený květák s vařeným bramborem, tatarská omáčka

Vokýnko

Hermelínová pomazánka

Buchta s drobenkou a ovocem

Kronika soboteckého tisku: od zpravodajství k avantgardě

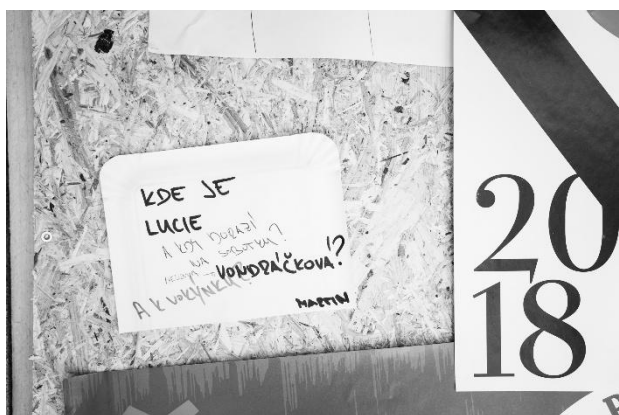
Historie Šrámkovy Sobotky ▢ Magdaléna Kvasničková

Jelikož nejautentičtější dějiny Šrámkovy Sobotky ukrývají stránky jejích periodik, zaslouží si festivalový tisk v naší historické rekapitulaci samostatnou kapitolu. Roku 1964 vzešel v přípravném výboru návrh vydávat pro účastníky festivalový bulletin po vzoru Jiráskova Hronova. Ještě téhož roku se zrodil *Zpravodaj Šrámkovy Sobotky* (ZŠS) vycházející jed-

nou měsíčně a během festivalu až do období normalizace denně v podobě krátkých zpráv o jeho průběhu.

Regionální tisk v Sobotce nebyl novinkou, ZŠS v kontinuitě navazoval na **Věstník sobotecký (1892–1942)**. Hlavním provozovatelem tisku byl Karol Bílek, který ho od počátku stavěl na otevřenosti k příspěvkům všech příznivců, čímž se utvořilo široké pole autorů, často také návštěvníků festivalu. V prvních letech byl vydáván pomocí cyklostylu, koncem 60. let vlivem rozšiřujícího se počtu čtenářů byl rozmnožován v nejbližších tiskárnách. Autorem jeho výtvarné podoby v prvních letech provozu byl Alois Kafka. Kromě průvodce festivalovým dním plnil ZŠS funkci klasického regionálního tisku – informoval o událostech ve městě a o životech jeho občanů.

Tuto roli si uchoval dodnes, každodenní dokumentaci festivalu nejprve obnovila v roce 1998 knihovnice Alena Pospíšilová, od roku 1999 na ni navázala nová redakční skupina tiskoviny **Splav!** (Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník). Tento „plátek bulvární“, jak o sobě s oblibou psal, vnesl do festivalového dění prvek břitké kritiky a humoru. Redakce tvořená především studenty bohemistiky pracovala do svítání a plnila stránky recenzemi, které se nebály rýpat do zaběhlých pořádků, a rychle se stala také součástí organizace festivalu. Její svéráznost sice narážela na nepochopení velké části čtenářstva, ale festival nepochybně oživila a znovu „omladila“ studentským volnomyšlenkářstvím.

Od roku 2017 na jeho linii navázal **Raport!** (Ryze Avantgardní Pravidelná Občas Rýpavá Tiskovina), který v analogickém duchu pokračuje dodnes a mnozí z předešlého Splavu zasedli v jeho redakci. Také pro Raport představuje festivalový tisk autonomní umělecký projev – prostor pro kritické glosy, literární hříčky, rozhovory i nejrůznější pravidelné rubriky. Každé ráno nabízí účastníkům vydatnou porci textů, nad nimiž se lze dojmout i pohádat u snídani.

Festivalový tisk se stal jedním z charakteristických rysů Šrámkovy Sobotky: zachycuje její proměny, připomíná úspěchy i slepé uličky a představuje její živou kroniku.

Oficiální archivy tiskovin:

<https://www.sobotka.cz/mks-sobotka/zss>

<https://www.splav.cz/casopis/>

<https://66.sramkovasobotka.cz/archiv-raportu/>

(bude aktualizováno)

Instagram *Raportu*:

@raport_s_vykrickem

Dialog o dialogu

Dialog ▢ Axelos a Matyonýz

V dáli šumí moře, odpolední slunce pálí a sadem se klidně prochází dva muži rozdílného věku. Zahaleni do bílé látky si užívají klid, který jim příroda nabízí. Po dlouhé vycházce se ukrývají ve stínu domu jednoho z nich.

A: Příteli, ještě jsem se mínil zeptat. Co pro tebe znamená dialog?

M: Za dialog považuji rovný rozhovor.

A: Tak jednoduché to je? A co si představuješ, že má být obsahem takového rozhovoru?

M: Hlavním smyslem má být nalezení pravd a zpochybnění těch stávajících. Rozhovor může, a pravděpodobně i bude, politický, ale bez žádné manipulace!

A: Ach jistě, sám jsem dialog zažil na nedávném sympoziu. Byla tam společnost dobrých mužů a k rozhovorům množství jídla a vína. Z toho všeho mluvení mám suché hrdlo, chtělo by to něco k pití.

M: Dovol mi ti dolít čistého vína. Jen ho z amfory přelijí do kratéru a zředím vodou.

A: Kráter? Jako ta velká díra v zemi?

M: Nikoliv. Myslím mělkou nádobu s širokým hrdlem. Pojem kráter vychází právě z názvu této nádoby.

A: No jistě. To jsem na symposionu také spatřil, jen mi nebyl znám ten název. Děkuji za víno, je výtečné.

M: Není zač, příteli.

*Oba připíjí z plné číše vína a na chvíli se odmlčí. Vy-
chutnávají.*

A: Trochu jsme odběhli od tématu, pojďme se k tomu vrátit. U některých řečníků se mi těžko rozpoznává jejich záměr. V čem vidíš manipulaci?

M: Je to způsob, prostřednictvím kterého přesvědčujeme ostatní o své pravdě. O takové pravdě, ze které těží jen řečník a takovým způsobem, aby to protějšek nerozeznal.

A: Rozumím. A posluchač opravdu žádný užitek nemá?

M: Ze začátku se může zdát, že ano. Ale ve výsledku nikoliv.

A: Pak je ale velmi těžké poznat, jestli jsem, nebo nejsem ovlivňován.

M: Přesně tak. Pokud máš ještě chvíli času, mohu ti uvést pár příkladů.

A: To bych rád.

A tak mluvili a pili a mluvili a pili... až do pozdních nočních hodin.

Autoři doufají, že se alespoň trochu přiblížili svému záměru.

Není špaček jako Špaček

Raportáž ▢ Martina Klhůfková

Špaček se ve výjimečném případě může dožít až dvaadvacetilet. Ten náš, Ladislav Špaček, letos oslaví – CRRRR, CRRRR, CRRRR

– a vůbec na to nevypadá. Po skončení přednášky jsem nespočetněkrát zaslechla: „Víš, kolik je Špačkovi?“ „Co? To kecáš!“

Toto udivení možná souvisí i s tím, že jeho přednes stále působí velmi živě. Dokonce ani zvukové nástrahy sálu mu nedokázaly uškodit. Naproti tomu paní doktorka Naďa Kubů společně s moderátorem s nimi bojovali po celou –

„Já si musím předsednout, nic nevidím...“

Paní doktorka Kubů prostírala stůl Karlu IV., zatímco pan doktor Špaček k němu přisedl s Václavem Havlem. V této sestavě pak společně ukazovali, že důležitost stolování i vše, co ho doprovází, se za staletí příliš nezměnila. Na stole se přitom objevila nejedna

zajímavost. Třeba středověké mísy plné drahých kamenů, které sloužily k –

„Co říkala...?“

Pozornost vzbudil i příběh vidličky, která ve svých začátcích vyvolala značný odpor společnosti. Proti jejímu používání se dokonce ozývala i církev, protože v ní viděla –

PRÁSK!

Nejvíce se ale posluchači bavili nad historkami z 90. let na Pražském hradu. Havel podle všeho své hosty rád překvapoval výstředními dary, jako například – „Ne, Zdeňka dneska na oběd nejde...“

Kolokvium se vlastně nakonec povedlo. Jen se ukázalo, že etiketa nemusí zůstat jen u prostřeného stolu. Občas by nebylo od věci pozvat ji i mezi posluchače. Co myslíte, pane Špačku?

Autorka našla zálibu v ornitologii.

Máma mele mouku

Raportáž s kapkou imprese ☞ Matyáš Valkoun a Axel Doubravů

Příjemný stín starého stromu, vůně kouře z plápolajících ohně a smažících se placek nás vítají na zahradě Šolcova statku. Pro děti, jejich opatrovníky i další zbloudilé duše je připraveno historicko-praktické okénko do doby pravěku, pořádané v rámci cyklu *Hravé léto na Šolcově statku*.

Děti se bez zábran ihned vrhají po všech pazourcích, které na stole leží, zkouší jimi krájet mrkev, potěškávají si vystavený bronzový meč a hrají přiřazovačku s různorodými semínky, oříšky nebo sušeným ovocem. Chaos je podpořen pobíhajícími ratolestmi a větrem opakovaně schazovaným bannerem. Obdivujeme trpělivost lektorky.

Pokud už bolí ruce, nevádí – maminka pomůže a nemele zbylá (všechna) zrníčka. Pokud se nepodařilo

namlít dost mouky, budeme trochu podvádět a nabídneme si připravenou celozrnnou mouku ze supermarketu. Ušetříme si tím hodiny práce, které by to běžně zabralo před pár miliony let. Mouka se ve správném poměru namíchá s vodou a vzniká hmota, která se jen lehce lepí na ruce dětí, jež se jí snaží tvarovat do podoby placky. V momentě, kdy je potřeba si umýt ruce, s mírnou hrůzou sledujeme, jak dědeček vnukovi seškrábává z prstů hmotu čepelí kapesního nože. Usmaženou placku podáváme samotnou nebo s medem.

Na závěr přikládáme stručné svědectví o tom, jak moc taková čerstvá vypálená placka nasytí:

„Tatí, já mám furt hlad...“ „No, tak jdeme na oběd.“

Autoři dostali pochvalu za namletou mouku.

Principy

Raportáž □ Sofie Hanounová, Faruk Cetinkaya

Tak tedy přátelé, už máme jasno. Už jsme moudřejší a povíme vám, jak to teda vlastně včera bylo. My jsme totiž podstoupili takový mini workshop Libora Vacka a nyní se těšíme vědomí, že taková interpretace literárních děl pro poslechové účely není disciplínou nikterak triviální. Věděli jste například, že ne každá čárka vyžaduje zpomalení tempa, klesnutí hlasu, výdech, nádech, povzdech, vzdech...? Pokud se tomu nevyvarujete, riskujete ztrátu posluchačstva na rovině pozornostní, to jest duchapřítomné. Avšak únavná monotónnost rovněž směřuje ke stereotypu a had usíná.

A teď si představte, že by k vám takhle někdo přišel, přiložil vám na spánek kvér nabitý ostrým nábojem v podobě další programové změny a pravil: Dám ti třicet minut, ne víc, ne méně. Čiň se a ať to nepoděláš. Mám pro tebe text Ladislava Fukse *Vévodkyně a kucharka* (zlomyslně se šklebí a mne si ruce), hele na ten štos (*šust šust*). A jestli tě načapám na je-di-nym zaseknutí, byť na novotvaru “živočichozytec”, tak hasta la vista.

Faruk hlasem Sofie: No, my bychom byli v prdeli.

Autorům to stačí.

Jaké to je být jenom člověk?

Poetická reflexe v próze ▢ Eliška Nagyová

Narodila jsem se pod olověnou oblohou v roce černobylské havárie. Porodem jsem se rozdělila na více částí a stala se konečně umělkyní. „Já mám zkušenost s porodem jenom přímou, jako že jsem se narodil, ale moc si to nepamatuju“ (Ondřej Macl). Zapomeňme na rapové začátky, bytové krizi nešlo předejít squatováním, Babiš je Bůh v každém z nás a planeta hoří. Přes detabuizaci ženské tělesnosti ke společnému lidskému tělu, ke společnému mimolidskému tělu, ke společnému systémovému organismu. *Společná ekonomie tělesných šťáv* (Martina Malinová, 2025). Jsem gazela, želva, sova. Jaké to je být jenom člověk? Mám ráda slovo *komunitní*. Osobní je politické, chci změnit svět – zvládne to poezie?

Dvě paní v zadních řadách po sobě hází vytřeštěné pohledy. V diskuzi padají vulgarismy, aktivismus je poháněn nespokojeností a vztekem.

Autorka je kapybara.

Dycky mošt!

Dojmologie² ▢ Eliška Rybová

V roce 2025 proběhl první ročník přehlídky *Císařovy nové šaty* uspořádané na počest teatrologa Jana Císaře a její součástí byla i objednávka inscenací, které by buď zpracovaly jeho oblíbenou *Maryšu*, nebo by obsahovaly velkou spoustu jablek. Oba tyto požadavky skvěle splnila jak *Jabka* Hany Voříškové, tak *Maryša Vávrová* Tomáše Hájka.

Babička vykrajovala, maminka vykrajovala, prababička vykrajovala, praprababička... taky vykrajovala, bratr... to nevíme a nezjistíme. Ale Hana Voříšková vykrajovala taky, a to během celého představení, zatímco ji Markéta Stránská doprovázela na klarinet. A že je vykrojila fakt pěkně, taky jsem ochutnala, když ke mně dokoloval poloplnný talíř vykrojených měsíčků! No jo, to jsou ta léta praxe a odříkání!

Říkala jsem si, kolik jablek asi vykrájí, než ji začnou bolet ruce? A jak dlouho musí člověk cvičit, aby dokázal slupku z *jabka* oříznout do spirály tak, aby mu na ní nezůstalo žádné maso? A jak poznám, co ještě vykrojit a co už je spíš na vyvezení do jámy za výpadovkou? A co když nepoznám ty horší kousky, co bych měla vzít teď, a ty lepší, co mám nechat na potom? Ale aspoň si zapamatuji, že mám hledat v regálu na proti schodům, že mi stačí 6 jablek, abych měla plný košíček, že nemám zapomenout baterku a že když schody vezmu po jednom, je to rychlejší než po dvou.

A že se zkaženými jablky se dá snadno simulovat srážka letadel.

Hana vypráví a já mám trochu pocit, jako kdyby povídala o mých prázdninách u babi. *Eli, prosímte, skoč do sklepa*, a já, stejně jako Markétka, neustále něco vykládala o svých úvahách a naprosto náhodných zkušenostech, co jsem během dne posbírala, aniž by mě kdokoliv poslouchal (to mi ostatně vydrželo do dneška). A babička trpělivě předstírala, že mě poslouchá, ačkoliv by mi dávno potřebovala dát další pokyn, pochválit mě, něco mi říct, vynadat mi, anebo by třeba chtěla něco vyprávět, anebo by možná chtěla jen v tichosti (a tichu!!!) vykrajovat jablka, převracet štrúdl a věnovat se čemukoliv, co je zrovna potřeba. Ale já furt mluvila, a tak neměla šanci na nic z toho. A dneska je to naopak, dneska hodně poslouchám, ona hodně mluví a mě to tak těší a naplňuje, že bych nejradši poslouchala vyprávění o celém jejím životě znovu a znovu pořád dokola.

Autorka se hodně smála a byla hodně naměkko.

A pak bylo jeviště přestavěno, stůl vyměnil stoleček, kýbl a mísy s talíři vyměnily krabice a krabičky a Hanu Voříškovou a Markétu Stránskou vyměnil Tomáš Hájek. Krátké představení se, krátký dramaturgický úvod a pak už jsme se jen smáli. Ani nevím, jestli mě někdy nějaká performance oslovila tolik jako právě včerejší *Maryša Vávrová*.

Vávru z mrštíkovské *Maryši* bychom mohli označit za majetnický, zisťný, despotický, násilnický, krutý a nevrlý symbol patriarchální tradice. A z Maryšina pohledu nebyl ani jiný pohled možný, to si řekněme upřímně. Asi jen málokdo se zamyslel nad tím, jak by celý příběh vypadal, kdyby ho někdo vyprávěl z Vávrova pohledu, ale pokud přece, už se nad tím zamýšlet nemusíte. Tomáš Hájek nám to ukázal bez servítek a bez pocitu, že obhajujeme nějakého agresora nebo mučitele (i když teda dřevěná figurka zastupující v příběhu Francka s tváří, s níž se autor *neřezal*, by

jistě nesouhlasila). Hájkova variace však ukazuje Vávru jako nešťastného ovdovělého moštáře, který vlastně Maryšu ani nechtěl a který je z jejího odmítnutí a lásky k Franckovi opravdu a opravdu nešťastný. A Maryša je naopak zase ta podlá, vzteklá, ta, co kuje pikle a chystá si jed do Vávrova *kafiště*. A chudák Vávra se tolik snaží a rozdýchává zlé sny o tom, jak ho Maryša tráví svými *úsměvy a cukrouáním* a pak s jeho tělem rozzuřeně rozmlátí podlahu.

Naštěstí ho ale zachraňuje jeho moštárna, ta panečku frčí, to je panečku kšeft! A dáme si reklamu! Napřed *měla babka čtyři jabka a dědoušek jen dvě*, ach, jak sexistické a genderově nevyrovnané! A pak Adam a Eva, pro níž je Vávruv mošt mnohem hříšnějším pokušením než nějaké rajske jablíčko. A Newton, který by možná gravitaci osvětlil ještě více, kdyby na něj padla celá lahev moštu než jedno červené kulařoučké ovoce. A Sněhurka příliš líná na kousání si taktéž ušetří spoustu spánku tím, že na babinu nabídku jablíčka řekne *ne, raději Vávruv mošt* (jak hloupé, já bych se klidně vyspala).

Jana Císaře prý skoro až otravovalo, že je *jabko* tak silným symbolem ve všech možných sférách, vždyť i v reklamách jsme si ho připomněli, v pohádkách, v Bibli, v lidových tradicích i ve fyzice! A myslím, že teď už může být takovým symbolem, jablku zcela vyrovnaným, klidně i mošt. A třeba zrovna ten Vávruv.

Autorka má mnohem radši mošt než jabka.

Člověk roste důvěrou, úkoly a SNY!

Reflexe ☞ Magdaléna Kvasničková

Ivan Vyskočil ve své stati *Chvála přednesu* (kterou nikdy nepublikoval, ale najdete ji na internetech) píše o humoru toto:

„Je to především věcné stanovisko a otevřenost vůči sobě samému. Také ve smyslu sebepoznání. Což neznamená, že se smyslem pro humor a s humorem jako takovým nejsou problémy, těžkosti, ba soužení a trápení. Vždyť humor je nejvlastnějším prostředkem, způsobem jejich překonávání, katarze.“

Příčemž podstatné je také to, jak se humor zprostředkovává (zde se ozřejmuje název statí):

„Jen při zcela přesném, věcném, konkrétním myšlení, frázování – a ovšem mluvení, přednesu – lze objevit, vyjevit, sdělit komiku, absurditu, grotesknost určitých pasáží. Ovšem neméně i jejich zvláštní skutečnost, kouzlo, jejich poezii.“

Z přednesových výkonů herců rozhlasové dramatizace *Malého Alenaše* by Vyskočil, vy víte co, radostí. Žádné přílišné efekty ani afekty. Autorův text dosvědčil, že není třeba hlasitého smíchu, aby se dokázala humornost, stačí pozorovat tvarování jazyka a pečlivě myslet – přijde vnitřní úsměv, který je mnohdy hodnotnější, protože se bratříčkuje s hravou imaginací.

Byla jsem malá. Alenaše. Žila jsem si jako nikdo, a to se nežije vůbec špatně, to se žije jako nic. Padla jsem mouše do oka (ale ne jak byste čekali, vy hlupáci), já tam dovopravdicky spadla. Ano, taky jsem z toho byla poněkud zaražená. To budu asi hřebíkem. A jak mě tak vytahovali a vytahovali z denní reality, byla jsem trochu naměkko. To budu teda asi spíš vajíčkem?

Ještěže mám doktora Pusínka, který mě provede krajinou snů a vše mi pečlivě vysvětlí: z cylindrů se vytahují králíci a cylindry vytahují malé pány. Ale člověk přece roste pouze důvěrou a úkoly. Moře je v komoře. V Lysé nad Labem, tam se nadlabem.

Vidím, že vše je mi dobře známé. I ten sen Libuše – ten darebák, ten KAZISEN, který chce být tím nejlepším tvůrcem lidských snů, až jim veškeré zdání kazí. Snad si snivci najdou více času na cestu do Hajan a vytáhnou si z cylindru, co zrovna potřebují, protože „...říkám-li zkušenost humoru, říkám tím zároveň také zkušenost hry a zkušenost psychického uvolnění, zkušenost svobody.“

Autorka si bere za svůj zaznělý soundtrack „jednou se vyspat noc celou, chci zas dobře spát!“.

Zakletý v jablkovém kraji, zelenou duši sadu mám...

Raportáž ▯ Anna Košťálová, Markéta Pospíšilíková

Medůvky, džbánky, svatojánky a vavřínky... Ta slova nelahodí jenom uším, ale i jazyku. Že nevíte, co to je? A přitom jste je někdy v ústech možná měli.

Své o tom ví Stanislav Boček a Ondřej Dovala, kteří publikum zavedli do zakletého jablkového kraje. Méně poeticky řečeno: připravili si pro nás zajímavou odbornou besedu o ovocnářství. Ta měla interdisciplinární přesah, zahrnovala totiž poznatky ze studií regionální historie, etnografie a dialektologie. Šťavnatým soustem pro nás byla informace, že v minulosti byli venkovští učitelé vybíráni na základě svých dovedností v oblasti štěpování a řízkování ovocných stromů. Markét by tehdy konkurz na učitelstvo vyhrála, Anni bohužel fakt ne (ale naučí se to, než půjde k pohovoru!).

Staré ovocné odrůdy jsou pro některé z nás chutí dětství. Jak ukázala následná diskuze, často si jejich jména nepamatujeme ze školních učebnic, ale ze zahrady babičky, která jim říkala názvy, jež ve slovnících nenajdeme. Lidová pojmenování však neodkazují jen k samotným plodinám, ale také k bohatství jazyka a národa.

Mějte se krásně a dopřejte si někdy malináče, ovčí hubičky nebo hrkávky.

Autorky mají neshody ohledně konzumace jablek.

Překvapivý vývoj koncertu Lidověk 2.0

Imprese ▯ Eliška Nagyová

Hm, šest lidí, cimbalistka, dva hráči na housle a mandolínu, basista, bubeník a zpěvák/kytarista/pianista/tamburinista. Židličky jsou pěkně na straně. Zvukovka naznačuje, že se bude tančit. Uf, první píseň, no. Valašský Zrní, ale bosej je houslista. Čechomor z Wishe. Už třeba čtvrtá píseň a skoro nikdo netančí. Proč mění ty folklorní melodie? Proč měnit něco, co je dokonalý. Kdyby jen aktualizovalx rytmus a harmonie, dobrý, ale jakoby proč z Ej, láska, láska

udělalx Cestu od Kluse a Kryštofa. Pořád ta stejná písnička se stejnou melodií ve stejný tónině. Za efektem se intonování neschová.

Jee, hele docent Jura. Uu, jak tančí s tím batůžkem a barevnýma fixama v náprsní kapse. Má kolem sebe silný magnetický pole. Kdokoliv se dostane do vzdálenosti dvou metrů od jeho vytančených lýtek, ocitne se v roce 1518 v době Štrasburský taneční epidemie. No dobře, tak já si tou nohou podupam a pohoupu se v kolenou. Už to nejde vydržet, odhazuju bundu a jdu do kotle. Koláčky?! Nejlepší koncert. S plnou pusou buchty se blbě tančí, se tady všchnx udusí. Koláčky jsou dobrý, díky Pepovo mámo (Pepa je basák).

Autorka už není tak zahořklá jako na začátku koncertu.

Sedm, nebo desetkrát o lásce i pivu

Imprese ▢ Anna Košťálová, Markéta Pospíšilíková

Desatero silent poetického disca

1. Pivo, neuváděj nás v pokušení...
2. Žití bez piva.
3. Vždyť nejsi sám*sama, když chlastáš s ní*m.
4. Připíjím šumivými bublinkami.
5. Měj pivo v poezii a poezii v pivu.
6. Poetický silent rave v plném proudu.
7. Vždy věz, kde pivovar tvůj jest.
8. Tento program by ocenil Ivan Motýl, ale s ním by nebyl tak silent.
9. Málokdy se Vám poštěstí slyšet vedle sebe Slívu, Šrámka, P/\ST a Ewu Farnou.
10. Fráňa Šrámek.

Pivo za maminku, pivo za tatínka, pivo za Kaňku, pivo za Gojdu, pivo za Šrámkovku.

Autorky by silent poetické disco zavedly jako součást seminářů na ÚČL FF MU.

Má jídlo gender?

Sofie Hanounová ☞ Jazyková rubrika

Konstrukce maskulinní identity – jakože pravého chlapáka, rozumíš? Muž, chlap, chlapák. Teď se ti asi honí hlavou: „No jo, jak se takovýho chlapáctví ale dosahuje?“ Hele, není na tom vlastně nic výjimečně složitého. Prostě se vymeze všemu ženskému (fuj). Jo a příležitostně se klepni kladívkem do brady, to prý taky pomáhá.

V posledních několika letech si své dlouhé chvíle krátím přemýšlením nad způsoby konstrukce genderové identity, je to moje hobby. Abyste pochopili, gender je souborem vlastností spojených s obrazem ženy a muže. Kulturu od kultury se liší a fixní není ani v čase. Bezrýsá batole rozlišujeme na základě toho, jestli má růžové nebo modré dupačky. Kdybyste však se znalostí současných společenských konvencí cestovali v čase na začátek dvacátého století, tak pravděpodobně spoustu batolat misgenderujete. A to bych vám teda neradila! Tehdy byli chlapci oblékáni do *průbojně růžové, blízké agresivní červené*, zatímco dívky se musely spokojit s *jemnější modrou*.

Za *typicky mužské* či *typicky ženské* se však nepovažují pouze barvy, ale také například literární a filmové žánry, profese, oblečení... Výčet by vlastně mohl pokračovat prakticky donekonečna. Mým favoritem v rámci genderových stereotypů však zůstává kategorie genderování potravin. To je podle mě kategorie mimořádně zábavná.

Udělejme si drobný experiment: salát – steak, dietní jogurt – proteinový pudding, lattéčko – espresso, víno – pivo. Ruku na srdce, kolik z vás při výběru jedinkrát zaváhalo? Kultura vytváří představy, jež je náročné ignorovat – tomu se říká priming. Například současný ideál krásy klade na ženská těla nárok extrémního odpírání. Ženy by přece měly ve veřejném prostoru zabírat co nejvíce místa, to dá rozum, no ne? V rámci marketingových strategií potom není těžké dát si dvě a dvě dohromady.

Z oblasti literatury stojí za zmínku třeba Vladimír Páral, kterého osobně považuji za mistra genderových stereotypů. Ve svém románu *Země žen*, jehož premisou je umělé nastolení ženské nadvlády (bláznivý koncept!), se Páral uchyluje k genderování snad všeho myslitelného, a to včetně jídelníčků. Páralovi chlapáci by přirozeně inklinovali k masu, ostrým salámům, guláši a pivku, v rámci jejich převýchovy jim však ženská vláda ordinuje pouze sladké. Maso a pikantní věci totiž posilují „ten jejich agresivní pud“. Páralovy ženy naopak sladké přirozeně preferují – vanilkovou zmrzlinu, dort, vermut, sekt a tak dále. Páralův status literáta (bereme-li v potaz prakticky pouze díla z šedesátých let) ho staví do exemplární pozice. Věřím však, že řadu obdobných příkladů by v archivu vlastní divácké, čtenářské i žité zkušenosti našel každý.

Coby osobě pracující v gastru se mně samotné tento společenský fenomén zpřítomňuje pravidelně. „No mně přece to kafe bez mlíka a slečně lattéčko, to je snad jasný, nebo ne?“ Pane, kdyby mi to bylo *jasný*, tak tu teď nejsme.

Milé čtenářstvo, opusťme předsudky, povolme si opasky a jezme, pijme, hodujme!

Autorka by si přála normalizovat chlapáky, kteří si kupují aktivii.

Příliš přemýšlíte, a to jest druh nepříměrného obžerství

Magdaléna Kvasničková ▯ Rubrika Hostina

Normální člověk si pod slovem „hostina“ představí stůl plný jitrnic, pečených kuřat, patrových dortů, svatbu nebo *Ubrousku, prostří se!* Mně se vybaví *Hos-tina* esejí připravená Václavem Havlem. Je to běžný projev deformace z filozofické fakulty. Ostatně i Sobotka tuto „deformaci“ naplno podporuje. Zatímco zbytek světa spokojeně snídá rohlík s máslem, já hned v devět ráno v sále spořitelny zakusuju hermeneutiku či kognitivní lingvistiku.

A není to lehká konzumace. V krku často uvízne nějaké to označující bez označovaného, každé sousto zavání alespoň dvěma možnými příchutěmi, metafory užívají zevnitř, citáty se lepí na patro a při lačném hltání textů mnohdy ztrácím jistotu, kdo koho vlastně stravuje a co přesně se mi servíruje.

Avšak právě u tohoto vydatného hodování se potkávám s tolika hosty, letitými štamgasty i těmi, kteří zatím jen listují nabídkou a přemýšlí, co bude pro ně nejchutnější. Nikdo neodchází sytý. Jen různě hladový. Někdy se mi dokonce zdá, že hostina je způsob, jak zůstat hladový navždy. Slovy klasika: „Příliš přemýšlíte! Přemýšlíte i při večeři, a to jest druh nepřiměřeného obžerství.“ Týden občerstvování svých smyslů i nesmyslů v Sobotce je opravdu vyčerpávající, ale znáte ten pocit, když se kvalitně přejíte – pošušňáníčko.

V době, kdy jsme sváděni inteligentními polotovary, přežvykující obsah za nás, si kvality vážím o to víc. Nejspokojivější je to, co si sama musím „vymyslet“, co sama musím „ochutnat“ a co mohu pak sdílet s podobnými labužníky.

V Sobotce jsem je našla. Každý si vybírá svou hostinu. Doufám, že já z té své nikdy neodejdu. Doufám, že se mnou vždy bude někdo sedět u stolu.

Jsem tak vděčná za to, s kým sedím u stolu.

Autorka na některé akce chodí jen kvůli rautu.

Fráňa v Maštali

Dětská rubrika Axel Doubravů, Matyáš Valkoun

Malý Fráňa si chtěl v restauraci objednat oběd. Na jídelním lístku ale neměli napsané ceny. Všiml si, že si číšník na papír píše objednávky jednotlivých stolů a i to, kolik každý stůl zaplatil. Pomůžeš Fráňovi určit, kolik ho bude oběd stát?

stůl 1: 🍰 + 🍰 + 🍰 = 60 Kč

stůl 2: 🍰 + 🍷 + 🍷 = 180 Kč

stůl 3: 🍷 + 🍷 + 🍷 + 🍷 = 210 Kč

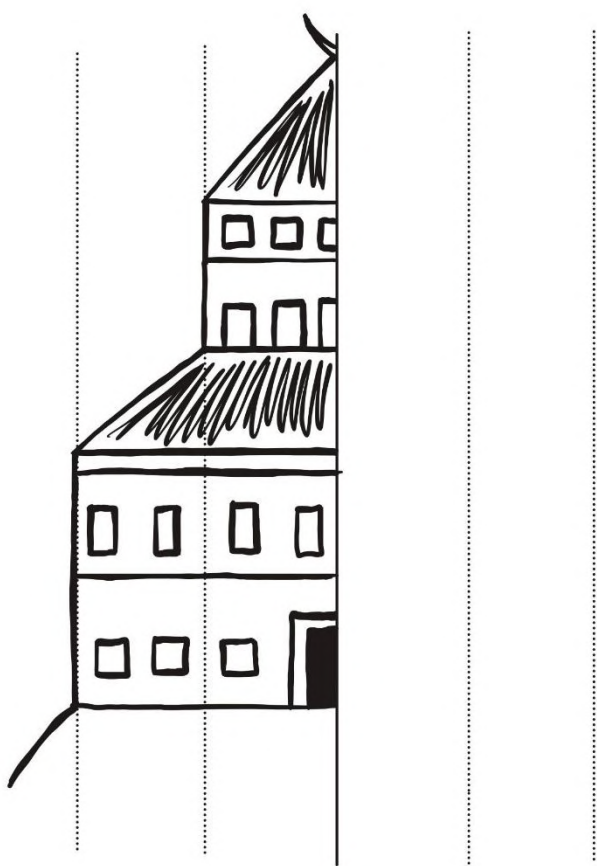
Fráňův oběd: 🍷 + 🍷 + 🍰 + 🍷 = ???

Fráňa výtvarník

Dětská rubrika Axel Doubravů, Matyáš Valkoun

Malý Fráňa měl před sebou na stole přeložený ubrousek. Zvládneš dokreslit obrázek tak, aby byl celý? A poznáš, co se na něm nachází?

Hledá se náušnice

Prosba ▢ Eliška Rybová

Včera během silent disco jsem trsala tak intenzivně, že mi sluchátka strhly náušnici. Bohužel se mi jí doposud nepodařilo najít. Pokud byste ji našli, odevzdejte ji prosím komukoliv z redakce, případně na registraci. Nálezným budou tisíceré díky a upřímný vřelý úsměv. Předem mockrát děkuji.

*Autorka v jeden okamžik zjistila, že celých 5 minut
tancuje bez sluchátek.*

Frazeologické okénko

Mít hlavu na másle.

Co v mládí sníš, ve stáří vykadíš.

Sytý hladovému navaří.

Co si navaříš, to si dej do krabičky, bro.

Odhalení

Řešení binga ☞ Redakce

Sofi na gymplu málem propadla z náboženství (ale nakonec měla za 4).

Faruk si jako malý tak moc cucal palec, až mu srostl kloub.

Eli N. se naučila vyslovit nazpaměť druhé nejdelší slovo na světě, protože to první by prý bylo už moc dlouhé.

Majda odjela na Erasmus do Španělska a z místního jazyka uměla jenom „Hola“ a „Tienes fuego?“.

Eli R. má tak měkký nos, že má téměř totožné problémy, jako mívají buldočci a mopsíci.

Markét dostala na narozeniny hobla od vyučujícího, který byl u jejích státnic.

Anni byla v Rumunsku málem sežrána medvědem.

Maty jako malý snědl na posezení kilo rajčat.

Axel se ocitl v županu, koupací čepici a s vínem v ruce na náhodné rozlučce se svobodou ve vlakovém kupé.

Marťa si na nohu nechala vytetovat iniciály a datum narození svého ex a následně si to nechala přetetovat.

Bára se vloupala do kostela a ukradla ze sakristie hrst hostií.

Honza P. zásadně krájí smažák vidličkou.

Fakta

Mňam mňam bobík býval svého času nepřekonatelný jůtůbový fenomén.

V Duolingu nyní můžete při splnění denní výzvy získat dres státu Pobřeží kocoviny.

Zavařeniny předražené nákupy super

Recenze ♡ Romana Romana

★★★★☆☆

Dávám 4 hvězdičky protože si tam můžeš koupit zavařeniny za dobré ceny .. těstoviny rýže atd .

Za ceny dobrý ..

Na vesnicí obchodě je předražené nákupy super...

Jako firma to je jasné že to potřebuje zmodernizovat..ale pracuje se tam mají lidi práci a to je důležité bez práce nejsou koláče ..

za stavil se tam čas ano ale to je celá vesnice ne jen ta firma asi tak ... tenhle okres Jičín je celý zaostali pozadu jsou hodně ...

Řekni, kde ty kočky jsou...

Redakce informuje Redakce

Civilní jméno legendy Cata Sheerana je dle investigativy Ronald Wesley. Byl deportován zpátky do Bradvic.

Redakce se přiznává

Přiznání Redakce

bez skrupulí bez ostychu... chceme říct prostě... že jakoby... ve vši úctě

chováme jisté city k panu Gojdovi <3

Náhodná vtipná fakta (tzv. fun facts)

Mňam mňam bobík býval svého času nepřekonatelný jůtůvový fenomén.

V Duolingu nyní můžete při splnění denní výzvy získat dres státu Pobřeží kocoviny.

RYZE AVANTGARDNÍ PRAVIDELNÁ OBČAS RÝPAVÁ TISKOVINA!

Redakce: Sofie Hanounová, Martina Klhůfková, Eliška Rybová,
Eliška Nagyová, Bára Fiedlerová, Anna Košťálová, Markéta
Pospíšilíková, Magdaléna Kvasničková, Axel Doubravů, Matyáš
Valkoun, Faruk Cetinkaya.

Fotografie: © Jan Prokopius.

Vychází v Sobotce během 70. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka.

Cena 25 Kč.

Vydává Spolek pro vydávání věstníku Raport!,

U Studánky 5, 170 00 Praha 7,

IČ 24050881. MK ČR E 15812

Časopis *Raport!* vychází za finanční podpory Státního fondu
kultury.

raport.redakce@gmail.com

CC BY-NC-ND 4.0